
Ústav anglického jazyka a didaktiky

V Praze dne 5. 9. 2016

Oponentský posudek bakalářské práce Anety Klánové:

„Sociophonetic study of substitutional glottalization in native English speakers“

Práce Anety Klánové analyzuje substituční t-glotalizaci mluvčích britské angličtiny na základě několika formálních a několika sociolingvistických parametrů.

V teoretickém úvodu autorka přehledně představuje problematiku modální a především nemodální fonace, definuje typy glotalizace a její funkce. V závěru této části se věnuje formálním a sociolingvistickým faktorům, které mohou ovlivňovat výskyt substituční t-glotalizace, z nichž vybírá několik pro následující analýzu (jazykový kontext, věk a pohlaví mluvčích, formálnost projevu) a stanovuje si základní hypotézy.

V metodologické části je představen soubor mluvčích, způsob nahrávání a zpracování dat. K této části mám dvě drobné výtky: Na s. 33 se vymezují výskyty glotalizace, které budou nebo nebudou do výzkumu zařazeny („/t/ following a stressed syllable“) – zdá se mi, že se má jednat o /t/ přízvučnou slabiku spíše zakončující, než následující. Na s. 35 v tabulce 1 je prezentováno zjednodušené věkové rozložení mluvčích, jeho popis na předchozí stránce ale naznačuje, že mluvčí nejsou ve skupinách rozloženi zcela rovnoměrně. Bylo by proto vhodné uvést konkrétní data o jednotlivých mluvčích alespoň v příloze.

Ve dvou následujících částech práce autorka představuje po jednotlivých faktorech a jejich vybraných kombinacích výsledky a jejich analýzu. Přesvědčivě se podařilo ukázat, že glotalizace sice ještě není zcela standardizovaným prvkem britské angličtiny, v některých skupinách mluvčích (především u mladých žen) a v některých formálních kontextech však substituce překračuje 50%. Drobné nepřesnosti se autorka dopouští na s. 48, kde obrací význam Schleefova citátu, který je správně interpretován na s. 22.

U obhajoby bych rád autorce k prezentovaným výsledkům položil následující otázky:

1. V práci je uvedeno několik zajímavých korelací analyzovaných proměnných – jak právě na tyto kombinace autorka připadla? Pokud spíše náhodou, resp. díky procházení dat v kontingenční tabulce, nebylo by možná od věci provést i nějaký typ regresní analýzy a podívat se, zda neexistují ještě korelace další. Napadá mě namátkou korelace kontextu před a po – např. jasná preference pro následnou konsonantu/předěl může do značné míry způsobovat preferenci pro předcházející vokál, resp. malou preferenci pro předcházející konsonantu (nebo naopak).
2. Skutečně je jedinou možnou interpretací vyššího výskytu glotalizace u žen nedokončený proces jazykové změny (s. 46)?
3. Na s. 46 autorka uvádí „...T-glottaling decreases as speakers get older ... older speakers are aware of the old stigmatization of the feature, and thus try to avoid it.“ Což je dobře pochopitelný synchronní pohled. Z diachronního pohledu lze také rozlišit, zda mluvčí stárnou a drží si úroveň glotalizace stejnou nebo zda se stávají ve starším věku konzervativnějšími. Nezkoušela autorka srovnat s pomocí sekundární literatury úroveň glotalizace přes generace (tedy zda jí zkoumaná starší generace měla dle dřívějších studií srovnatelnou úroveň glotalizace)?
4. Může rozdíl v glotalizaci ve spontánním a pečlivém projevu (s. 47) souviset také s rychlostí promluvy?

Ústav anglického jazyka a didaktiky

Práce je na velmi dobré jazykové úrovni (drobné překlepy a opomenutí jsem vyznačil do výtisku práce) a členěna je logicky. Oceňuji na ní krom toho i na bakalářskou práci poměrně velký vzorek dat, jehož zajištění a zpracování bylo nutně pracné, ale i více než odpovídající výběr sekundární literatury. Na druhou stranu je nutno přiznat, že téma samo o sobě je již v literatuře dobře zpracováno a nejedná se tedy v tomto ohledu o práci výrazně ambiciózní.

Splňuje však zcela požadavky kladené na bakalářské práce a doporučuji ji k obhajobě s navrženým hodnocením **velmi dobře až výborně**.

Mgr. Ondřej Tichý, PhD.,
Ústav anglického jazyka a didaktiky